

Kommunstyrelsen

§ 4

Ny översiktsplan för Ekerö kommun (KS15/68)

Beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar anta förslag till ny översiktsplan för Ekerö kommun i enlighet med antagandehandlingar.
2. Kommunstyrelsen föreslår att Kommunfullmäktige beslutar att kommunens gällande energiplan i översiktsplan (01/KS15 sida 88-89) fortsätter att gälla tills ny energiplan antas av kommunfullmäktige.

Reservation

Ulrika Sandin (MP) inkommer med en skriftlig reservation.

Avvaktar med ställningstagande

Desirée Björk (Ö) avvaktar med ställningstagande till Kommunfullmäktiges behandling av ärendet.

Yrkanden

Hanna Svensson (S) yrkar att:

- en utveckling av Asknäs möjliggörs genom att ändra i översiktsplanen från tätortsnära natur till utredningsområde.
- KF Stockholms önskan om att få etablera en bystruktur vid Skytteholm tillgodoses.
- det i översiktsplanen tydligt ska framgå att en stor andel av bebyggelsen i tätorten ska bestå av flerfamiljshus i hyresrättsform. ett stamcykelnät som sträcker sig från norra Färingsö till Sjöängen på Munsö etableras under planperioden.

Adam Reuterskiöld (M) yrkar avslag på tilläggsyrkandena.

Propositionsordning

Ordförande (M) ställer yrkandena under proposition och finner att Kommunstyrelsen beslutar att avslå tilläggsyrkandena.

Yrkanden

Ulrika Sandin (MP) yrkar att:

- 1 - att visionen i översiktsplanen ska uttryckas "Mälaröarna - mellan stad och land"
- 2 - att de övergripande strategiska frågorna inkluderar skrivningen "ett för framtida generationer hållbart samhällsbygge"

Kommunstyrelsen

- 3 - att mätbara mål om hur översiktsplanen verkar för att regionala, nationella och globala miljö- och klimatmål uppnås på det lokala planet och ska inkluderas enligt Plan- och bygglag (2010:900) 3 kap 5 §
- 4 - att begreppet "hållbar utveckling" definieras i enlighet med Miljöpartiets förslag*
- 5 - att översiktsplanen följer länsstyrelsens riktlinjer gällande bebyggelse i strandnära lägen
- 6 - att större försiktighetsåtgärder vidtages gällande påverkan på Mälarens vattenkvalitet
- 7 - att Ekerö kommun tar på sig ledartröjan i Mäljarregionen i arbetet med att utvecklas som ekokommun
- 8 - att översiktsplanen klargör vilka åtgärder som planeras för att inte ytterligare försvaga den gröna kilen
- 9 - att bostadsbeståndet till avsevärt större andel ska utgöras av mindre hyresrätter
- 10 - att utveckla förutsättningar för småskalig produktion av förnybar energi
- 11 - att översiktsplanen betonar att biltrafiken måste minska för att vi ska nå de nationella miljömålen genom att arbeta med att skapa beteendeförändringar

Adam Reuterskiöld (M) yrkar avslag på tilläggsyrkandena.

Propositionsordning

Ordförande (M) ställer yrkandena under proposition och finner att Kommunstyrelsen beslutar att avslå tilläggsyrkandena.

Sammanfattning

Ekerö kommun står inför en stor omvandling. Vi befinner oss i en expansiv fas med tillväxt och inflyttning. Under de närmaste åren kommer kommunens infrastruktur att ge nya möjligheter – med breddning av Ekerövägen och byggandet av Förbifart Stockholm. Omvandlingen innebär att vi inom en inte alltför avlägsen framtid går ifrån att vara en utpräglad landsortskommun till vår vision av småstad. Genom översiktsplanen verkar Ekerö kommun aktivt för att expansion sker på ett sätt så att varken natur-, kulturmiljövärden eller framtida utveckling äventyras.

Varje kommun ska enligt plan- och bygglagen (PBL) 3 kap 1 § ha en översiktsplan som omfattar kommunen i sin helhet. Ingen fördjupning av översiktsplanen finns för närvarande i Ekerö kommun. Kommunfullmäktige ska vid minst ett tillfälle per mandatperiod pröva om översiktsplanen är aktuell, i enlighet med kraven i 3 kap 27 § PBL. Antagande av ny översiktsplan ersätter behovet av aktualitetsprövning. Översiktsplanen har tidigare aktualitetsförklarats under år 2010, respektive år 2014.

Översiktsplanen ska redovisa inriktning för strategisk bostadsplanering, lämna vägledning inför ställningstaganden gällande användning av mark och vattenområden, beskriva hur den byggda miljön ska utvecklas och bevaras, ange hur miljö kvalitetsnormer, riksintressen, respektive nationella och regionala mål, planer, såväl som program avses tillgodoses i enlighet med 3 kap 2-5 §§ PBL. Översiktsplanen är

Kommunstyrelsen

rådgivande för kommunens fysiska planering men är inte bindande för vare sig fysiska eller juridiska personer.

Länsstyrelsen i Stockholms län har i samband med framtagande av förslag till översiktsplan, lämnat sammanfattande redogörelse gällande statliga och mellan-kommunala intresseavvägningar, som anges i 3 kap 28 § PBL. Länsstyrelsen har under utställningsskedet avgett granskningsyttrande över förslag till översiktsplan, enligt 3 kap 16 § PBL. Detta granskningsyttrande biläggs beslutsunderlag antagnade ny översiktsplan för Ekerö kommun.

Varje kommun skall enligt lagen om kommunal energiplanering (SFS 1977:439) ha en gällande energiplan. Kommunens gällande energiplan återfinns i kommunens översiktsplan antagen 2005, sida 88-89 och skall revideras enligt beslut (KS16/211). Revideringsarbete av energiplanen pågår och till dess att ny energiplan är antagen av Kommunfullmäktige föreslås att gällande energiplan kvarstår.

Beslutsunderlag

- §21 KSau Ny översiktsplan för Ekerö kommun
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.
- Borttagen på grund av personuppgifter.

Expedieras till

Teknik- och exploateringskontoret, Ekerö kommun
Miljö- och stadsbyggnadskontoret, planenheten, Ekerö kommun
Boverket
Länsstyrelsen Stockholms län
Stockholms läns landsting
Lantmäteriet
Grannkommunerna till Ekerö kommun

**Ny översiktsplan för Ekerö kommun till år 2030 med sikte på 2050 – förslag till antagandehandling
Dnr KS15/68**

Reservation

Miljöpartiet anser att det saknas ett helhetsperspektiv i översiktsplanen. Med tanke på de förhållandevis ambitiösa målen i Parisavtalet för att begränsa klimatförändringarna är det häpnadsväckande att översiktsplanen inte har integrerat dessa målsättningar. Det är ett känt faktum att världen står inför stora utmaningar för att möta konsekvenserna av rådande klimatförändringar och vars konsekvenser kommer att öka i nära framtid. I förslaget till översiktsplan finns den verkligheten inte alls beskriven trots att PBL (2010:900) 3 kap 5§ står citerad och är tydlig på denna punkt.

Klimatförändringarna kommer att ändra spelplanen för både Ekerö kommuns livsförutsättningar, liksom övriga världens. Ekerö kommun har bra förutsättningar att ta sitt lokala ansvar för att leva upp till Parisavtalet samt följa de nationella miljömålen. Med förslaget till översiktsplan kommer vi fortsätta att medverka till att kraftigt försämra levnadsbetingelserna för framtida generationer. Med den nya klimatlagen ställs högre krav på ett hållbart samhällsbygge. Klimatambitionerna måste höjas och det måste göra avtryck i översiktsplanen.

För att konkretisera vår inställning till bristerna i översiktsplanen kommer vi här att utveckla motiveringen till respektive yrkande;

Motiveringar

1 - att visionen i översiktsplanen ska uttryckas "Mälaröarna - mellan stad och land"

Miljöpartiet anser att visionen om en småstad är alltför exkluderande då det bara beskriver 6% av kommunen som utgör den urbana delen. Den del som kommer att utgöras av en småstad är en ytterst begränsad del av kommunen. Vi föreslår istället "Mälaröarna – mellan stad och land". Det är mer inkluderande för hela kommunen.

2 - att de övergripande strategiska frågorna inkluderar skrivningen "ett för framtida generationer hållbart samhällsbygge"

Alla frågor som benämns som strategiska frågor ska genomsyras av ett hållbart samhällsbygge men då det är så avgörande och innebär att kommunen gör ett vägval vill vi att detta synliggörs.

3 - att mätbara mål om hur översiktsplanen verkar för att regionala, nationella och globala miljö- och klimatmål uppnås på det lokala planet och ska inkluderas enligt Plan- och bygglag (2010:900) 3 kap 5 §

Om inte miljö- och klimatmålen följs upp på lokal nivå finns det inte någon möjlighet att få stopp på klimatförändringarna. Miljöpartiets klimatfärdplan visar på många konkreta åtgärder som behöver vidtas på lokal nivå.

4 - att begreppet "hållbar utveckling" definieras i enlighet med Miljöpartiets förslag;

”Utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Ekologisk hållbarhet innebär att långsiktigt upprätthålla ekosystemens produktionsförmåga och att minska negativ påverkan på natur och människor. Ekonomisk hållbarhet innebär att hushålla med och effektivt ta vara på mänskliga och materiella resurser och en fördelning av dessa som är hållbar och inte orsakar splittring i samhället. Social hållbarhet handlar om människors möjlighet till goda livsvillkor. Goda livsvillkor hänger samman med möjlighet till delaktighet och sammanhang.”

5 - att översiktsplanen följer länsstyrelsens riktlinjer gällande bebyggelse i strandnära lägen

Vi ser med oro på att prognoserna om stigande vattennivåer inte tas på allvar. Den planerade exploateringen av Västeräng är ett exempel på ett stort riskprojekt där sannolikt översvämningensrisken kommer kunna leda till betydande skador på tillkommande bebyggelse och miljöpåverkan för att överhuvudtaget möjliggöra byggnation på området.

6 - att större försiktighetsåtgärder vidtages gällande påverkan på Mälarens vattenkvalitet

Mälaren är skyddsvärd av många skäl, inte enbart som vattentäkt. I översiktsplanen framkommer att Ekerö kommun inte har för avsikt att följa Länsstyrelsens rekommendationer att ny bebyggelse bör ges en grundläggningsnivå om lägst 2,7 meter över medelvattennivån. Varje gång som Ekerö kommun beviljar bebyggelse som understiger Länsstyrelsens nivå riskerar politikerna kommunens och därmed kommuninvånarnas ekonomi. Det behöver motiveras tydligare varför framtida generationer ska få betala för våra tillkortakommanden. Särskilt då det inte framkommer i översiktsplanen vad som är Ekerö kommuns bidrag till att minska havsnivåhöjningarna. Vidare bör översiktsplanen beskriva hur jordbruket och hästnäringen ska kunna minska sin miljöpåverkan på dricksvattentäkten Mälaren. Även båtottenfärgernas effekter på Mälarens dricksvatten bör ses över.

7 - att Ekerö kommun tar på sig ledartröjan i Mälarenregionen i arbetet med att utvecklas som ekokommun

Ekerö kommun är en ekokommun vilket bland annat innebär att kommunen ska bygga på en ekologisk grundsyn. Det innebär också att kommunen ska sätta kretsloppsprincipen i centrum, med det långsiktigt hållbara samhället som övergripande mål. Miljöpartiet anser inte att översiktsplanen lever upp till dessa ambitioner.

8 - att översiktsplanen klargör vilka åtgärder som planeras för att inte ytterligare försvaga den gröna kilen

Det bör tydligt framgå i översiktsplanen hur kommunen avser att säkerställa att den gröna kilen inte försvagas ytterligare. Nu är det svävande skrivningar om att det måste ”avvägas mot andra intressen”. Detta behöver klargöras i planen då det annars riskerar att skapa konflikter mellan tex trafikintressen, boenden och vilt som har för avsikt att röra sig i Stockholms gröna kilar. Den gröna kilen är av stor vikt för att stärka den biologiska mångfalden.

9 - att bostadsbeståndet till avsevärt större andel ska utgöras av mindre hyresrätter

Översiktsplanen bör fokusera på behoven av upplåtelseform och vilken målgrupp och åldersgrupp som primärt ska öka i kommunen för att nå ett hållbart samhällsbygge och en långsiktigt bra utveckling. Detta avgör vilken typ av bebyggelse som ska tillgodoses och vilken vi saknar. Miljöpartiet anser att ett stort fokus bör ligga på ungdomar mellan 18 och 30 samt singelhushåll. Mindre lägenheter är också en förutsättning för att kunna bo och leva på

Mäläröarna i livets alla faser. Ett annat fokus bör vara på den åldrande befolkningen som kommer att vara i behov av anpassat boende. Det bör upprättas trygghetsboenden i nära anslutning till kommunal service för dem som är i behov av visst stöd men som klarar sig utan äldreboende med mer stöd.

För att skapa en jämnare fördelning mellan olika upplåtelseformer anser vi att ytterligare villabebyggelse bör undvikas och att flerfamiljshusen som byggs i huvudsak ska vara hyreslägenheter. För att vara ett inkluderande samhälle där även ungdomar, nyanlända, separerade familjer som saknar förutsättningar för att köpa sin bostad krävs en kraftig ökning av hyreslägenhetsbeståndet. Det gäller även för dem som vill vara skuldfria men ändå känna en trygghet i en egen bostad.

10 - att utveckla förutsättningar för småskalig produktion av förnybar energi

Kommunen med dess stora avstånd bör jobba efter en decentraliserad strategi för energiförsörjning, ”många bäckar små” för att säkerställa energiförsörjningen i alla delar av kommunen. Energiplanen bör knytas till klimatmålen och Agenda 2030.

Miljöpartiet anser att det behöver planeras för en biogasstation i kommunen, en kraftig utbyggnad av förnybar energi. Kommunen lever inte upp till det kretsloppstänkande som medlemskapet i Sveriges ekokommuner kräver, bland annat genom att vi skickar iväg vårt organiska avfall utan att komma åter i form av näring eller energi (biogas).

Miljöpartiet vill att kommunen ska sätta upp tydliga mål för alla kommunens fastigheter att bidra till energiförsörjningen i kommunen med solenergi. Den decentraliserade energiförsörjningen är grundläggande för kommunens möjligheter att tillgodose grundläggande service såsom skola, vård och omsorg.

11 – att översiktsplanen betonar att biltrafiken måste minska för att vi ska nå de nationella miljömålen genom att arbeta med att skapa beteendeförändringar

Med tanke på att Sverige ska ha en fossiloberoende fordonsflotta 2030 och att vi kraftigt behöver minska vårt beroende av fossila bränslen för att nå våra klimatmål så är det häpnadsväckande hur lite detta behandlas i översiktsplanen. Varje ny parkering i kommunen bör ha laddstationer för elbilar och elcyklar samt tak med solcellslösningar för att skapa förutsättningar för en omställning av fordonsflottan. Vi ser även positivt på att införa någon form av bonus för dem som är beredda att förändra sitt resande i en mer hållbar riktning.

För Miljöpartiet de gröna Mäläröarna
Ulrika Sandin